

Κείμενο**Το σχολείο στον χρόνο**

Μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους το 1830, η οργάνωση της εκπαίδευσης αποτέλεσε βασική προτεραιότητα. Τα σχολεία ήταν λίγα, ιδιαίτερα στην επαρχία, και συχνά στεγάζονταν σε απλά κτίρια ή ακόμα και σε εκκλησίες. Οι μαθητές κάθονταν σε ξύλινα θρανία, ενώ οι συνθήκες διδασκαλίας ήταν αρκετά δύσκολες. Τα βασικά μαθήματα περιελάμβαναν ανάγνωση, γραφή, αριθμητική και θρησκευτικά. Η διδασκαλία βασιζόταν κυρίως στην αποστήθιση και στην αυστηρή πειθαρχία. Ο δάσκαλος αποτελούσε την απόλυτη αυθεντία μέσα στην τάξη και οι μαθητές όφειλαν να ακολουθούν πιστά τις οδηγίες του. Χρησιμοποιούσαν πλάκες γραφής, κονδυλοφόρους και μελάνι, ενώ ο μαυροπίνακας ήταν το βασικό εργαλείο διδασκαλίας.

Σήμερα οι αίθουσες είναι πιο φωτεινές και λειτουργικές από ό,τι στο παρελθόν. Τα σύγχρονα θρανία είναι ελαφρύτερα από τα παλιά και μετακινούνται εύκολα και επιτρέπουν σε όλους τις ομαδικές δραστηριότητες. Οι μαθητές διαθέτουν τετράδια, βιβλία και συχνά πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η τεχνολογία έχει αλλάξει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο διδάσκεται η γνώση. Πολλοί σχολικοί χώροι διαθέτουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές και διαδραστικούς πίνακες. Έτσι οι μαθητές μπορούν να παρακολουθούν πολυμεσικό υλικό, να συμμετέχουν σε ψηφιακές δραστηριότητες και να αναζητούν πληροφορίες από ηλεκτρονικές πηγές. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, που αναπτύχθηκε ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, απέδειξε ότι η μάθηση μπορεί να πραγματοποιηθεί και πέρα από τα όρια της σχολικής αίθουσας.

Ακόμα τα σχολικά βιβλία αποτελούν έναν καθρέφτη της ιστορίας της εκπαίδευσης. Τα πρώτα ελληνικά σχολικά εγχειρίδια του 19ου αιώνα είχαν περιορισμένη εικονογράφηση και έδιναν έμφαση στη γλώσσα, τη θρησκεία και την ιστορία. Με το πέρασμα των χρόνων τα βιβλία εμπλουτίστηκαν με εικόνες, χάρτες, ασκήσεις και δραστηριότητες. Σήμερα τα σχολικά εγχειρίδια συνοδεύονται από ψηφιακό υλικό, βίντεο και διαδραστικές εφαρμογές.

Οι εκπαιδευτικές μέθοδοι επίσης έχουν αλλάξει σημαντικά. Δίνεται έμφαση στην κριτική σκέψη, στη συνεργασία και στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών. Οι ομαδικές εργασίες, τα πειράματα, οι παρουσιάσεις και η διερευνητική μάθηση αποτελούν βασικά στοιχεία της σύγχρονης διδασκαλίας. Παράλληλα, νέα γνωστικά αντικείμενα, όπως η πληροφορική, η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η ρομποτική, έχουν προστεθεί στο σχολικό πρόγραμμα.

Ασκήσεις

1. Να εντοπίσετε το Υποκείμενο και τα Αντικείμενα¹ κάθε μίας από τις προτάσεις κάθε περιόδου:

- α) Τα βασικά μαθήματα περιλάμβαναν ανάγνωση, γραφή, αριθμητική και θρησκευτικά
- β) Τα θρανία επιτρέπουν σε όλους τις ομαδικές δραστηριότητες.
- γ) Οι μαθητές μπορούν να παρακολουθούν πολυμεσικό υλικό.
- δ) Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση απέδειξε ότι η μάθηση μπορεί να πραγματοποιηθεί και πέρα από τα όρια της σχολικής αίθουσας
- ε) Τα πρώτα ελληνικά σχολικά εγχειρίδια έδιναν έμφαση στη γλώσσα.
- στ) Οι εκπαιδευτικές μέθοδοι επίσης έχουν αλλάξει σημαντικά.

2. Να αναλύσετε τα υπογραμμισμένα σύνθετα στα συνθετικά τους μέρη (α' και β' συνθετικό):

- α) περιελάμβαναν:
- β) ανάγνωση:
- γ) κονδυλοφόρους:
- δ) μαυροπίνακας:
- ε) διαδραστικούς:

¹ Μόνο αν τα ρήματα είναι μεταβατικά. Εφόσον είναι, πρέπει να προσέξετε αν είναι μονόπρωτα ή δίπρωτα. Αν είναι δίπρωτα, πρέπει να επισημάνετε το Άμεσο και το Έμμεσο Αντικείμενο.

στ) πολυμεσικό:

ζ) συμμετέχουν:

3. Ποιο είναι το είδος των ακόλουθων συνθέτων: *κονδυλοφόρους, μαυροπίνακας, πολυμεσικό;*

4. Να εντοπίσετε δύο τρόπους με τους οποίους αναπτύσσεται η 3η παράγραφος (“Ακόμα...εφαρμογές”).

5. Να γράψετε από έναν πλαγιότιτλο για κάθε μία από τις 2 τελευταίες παραγράφους.

6. Να σχολιάσετε τη λειτουργία των έντονα γραμμένων συνδετικών λέξεων: *κυρίως, έτσι, ακόμα, όπως.*

7. Να συμπληρώσετε τον πίνακα:

Ρήμα	Φωνή	Έγκλιση	Χρόνος	Συζυγία (+τάξη)	Διάθεση
αποτέλεσε					
στεγαζόταν					
να συμμετέχουν					
αναπτύχθηκε					
να πραγματοποιηθεί					
έχουν προστεθεί					

8. Να σχηματίσετε τα παραθετικά των επιθέτων και επιρρημάτων με πλάγια γραφή της τελευταίας παραγράφου: *σημαντικά, ενεργό, βασικά, νέα.*

9. Να βρείτε τους όρους σύγκρισης στις ακόλουθες περιόδους:

α) Σήμερα οι αίθουσες είναι πιο φωτεινές και λειτουργικές από ό,τι στο παρελθόν.

β) Τα σύγχρονα θρανία είναι ελαφρύτερα από τα παλιά.

10. Να εντοπίσετε τις αντωνυμίες στις ακόλουθες περιόδους και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος:

α) Οι μαθητές όφειλαν να ακολουθούν πιστά τις οδηγίες του.

β) Τα σύγχρονα θρανία επιτρέπουν σε όλους τις ομαδικές δραστηριότητες.

γ) Η τεχνολογία έχει αλλάξει ριζικά τον τρόπο με τον οποίο διδάσκεται η γνώση.